

for nogen anden kompetent Domstol. Det forekommer mig, at man neppe kan antage, at ærede Medlemmer af dette Thing, der vistnok ønske dette Thing den størst mulige forfatningsmæssige Indskydelse, kunne gjøre en anden Opfattelse gjældende. Jeg forudsætter det Mulige, at dette Thing blev stillet lige overfor Regeringen og det andet Thing, saaledes som det Nobsatte nu er Tilfældet; jeg tror da ikke, at dette Thing vilde have noget Middel til at bringe Afgjørelsen for en anden Domstol, og dette Thing vilde saaledes være magtesløst. Jeg kan derfor ikke indse, at det er i dette Things Interesse at gjøre en saadan Opfattelse gjældende med en saadan Mulighed for Die, som jeg omtalte, og som den høit agtede Autoritet, jeg nys nævnte, udtaler sig om i et almindelig bekendt politisk Skrift, hvori han omtaler den provisoriske Finantslov af 12te April 1877. Monrad siger der, ja, han ikke alene siger, han gjentager og betoner: „Liberne skifte.“ Jeg tillader mig at gjentage disse Monrads Ord: Liberne skifte! i den Overbevisning, at de vistnok vilde skifte inden meget lang Tid, og med Ansættelse om, at dette Thing da stedse vil være istand til at evne sin forfatningsmæssige Opgave, har jeg herved den Ære at anbefale Mindretallets Indstilling til det høie Thing.

Ordføreren (Rump): Det, jeg har at sige, er ikke stort. Jeg skal blot gjøre et Par Bemærkninger, som jeg blev foranlediget til ved nogle Utringer af det ærede Mindretal, idet det søgte at fortolke Loven af 25de Februar 1876. De Betragtninger, som det der anførte, vilde alle findes i Folkethingstidenden for 1878—79 og vilde derfor være det ærede Thing bekendte. Der er kun en lille Bemærkning, som jeg skal berøre, og det er den, at Tilsynet, som omtales i § 2 i Loven af 25de Februar 1876, ikke havde været tilstede paa et senere Standpunkt for at paase de Anlæg, der bleve foretagne, og de Foranstaltninger, der bleve truffene. Nei, det er ganske rigtigt, men det vedrører jo slet ikke Spørgsmaalet om, hvorvidt Regeringen har været berettiget til at tilskaa disse senere Laan. Disse Laan ere jo meddelte, efter at Fællessukkerfogeriet er sat i Drift; men naar man vil se efter i Bestemmelsen i § 2, andet Stykke, skalde dette Tilsyn heller ikke blive tilstede paa Den længer, end til Fællessukkerfogeriet var sat i Drift, og her er Tale om et Tilskud, der er givet fra Finantserne Aar og Dag efter, at Fællessukkerfogeriet er sat i Drift. — Det ærede Medlem gjorde endvidere en Bemærkning om, at det var udtalt, at det var urimeligt at indstille, at en Post ikke kunde passere, uden at der fulgte Rigsretssag efter. Ja, det er jo ikke mine Udtalelser, som det ærede Medlem kan have havt for Die. Jeg gjorde ikke nogen Bemærkning i den Retning; men iøvrigt skal jeg fuldstændig vedkjende mig, at

det er upraktisk at gjøre en saadan Indstilling, naar Rigsretssag ikke følger efter. Det ærede Mindretal paaberaabe sig Monrads Autoritet. Med al den Respekt, som man kan have for Enkeltmand, kan dog hans Opfattelse ikke være afgjørende med Hensyn til Spørgsmaalet om den Lei, Rigsdagen skal gaa, og allermindst paa dette Punkt. Biskop Monrads Udtalelse gif, nærmere beset, ud paa, at, naar der paa en Tilleggsbevillingslov ved Thingenes Behandling var blevet negtet optaget et Beløb, som Regeringen havde forbrugt, maatte dermed ogsaa Regeringens Ansvar, dens Forpligtelse til at dække dette Beløb, være givet. Det er imidlertid en Theori, som er bleven underkjendt ved en Rigsretsdom, nemlig ved Rigsretssagen angaaende Theatret. Derfor forekommer det mig ubehøigt, om man nu efter denne Rigsretssag paa dette Punkt vil paaberaabe sig Biskop Monrads Autoritet.

Finantsministeren (Strup): Jeg har ganske vist ikke stor Opfordring til at udtale mig om de Indstillingspunkter, som ere fremkomne fra det ærede Mindretal, da Heltallets Ordfører allerede saa udførlig har gjort Rede for det Standpunkt ligeoverfor disse Spørgsmaal, som jeg i alt Væsentligt maa slutte mig til. Jeg skal dog særlig i Anledning af det første Indstillingspunkt bemærke, at, naar den ærede Ordfører for Mindretallet tvivlede om, at det ene af de der omhandlede Laan, det til Planterne paa St. Croix, i Virkeligheden var tilbagebetalt, veed jeg ikke, hvorpaa denne Tvivl støttes. Laanet er tilbagebetalt og tilbagebetalt med 6 pSt. Rente. Hvad de andre Laan under denne Post angaar, gjælder det Samme om dem som om Laanet til Planterne paa St. Croix, nemlig at efter min Mening vilde Finantsministeren have paadraget sig et meget større Ansvar ved ikke at udrede Laanene, naar de overhovedet kunde gives med nogenlunde tilstrækkelig Sikkerhed. Dette gjælder ligesaa fuldt eller gjælder ogsaa om Laanene til de jydskke Jernbaner, idet det der ikke blot gjælder om at hindre, at Statens i disse Baner allerede anbragte Kapitaler fuldstændig tabtes, men ogsaa gjælder om at holde Stillingen med Hensyn til disse Baner saaledes, at man vilde kunde overtage dem fra Statens Side paa billige Vilkaar, naar man derom blev enig. Der var en stor Tilbøjelighed til at ville overtage Banerne — det maa det ærede Mindretal jo vide — forud for, at Laanet blev givet. — Det andet Indstillingspunkt fra Mindretallet gaar ud paa, at et Laan paa 16,000 Kr. til en Indbygger i Frederikssted ikke kan passere. Jeg maa dertil gjøre den ganske almindelige Bemærkning, at, naar det ærede Mindretal stadig anførte det som noget mod Grundloven Stridende, at Penge udgives af Statskassen uden foregaaende Bevilling, saa gjælder dette jo aldeles ikke, hvor der er Tale om Laan; thi albrig nogenstunde har der været